

Д. екон. н. Бояр А. О., к. екон. н. Тоцька О. Л.

Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки

ОСОБЛИВОСТІ ДИСТАНЦІЙНОГО КЕРІВНИЦТВА

КУРСОВИМИ РОБОТАМИ

Одним із видів навчального навантаження викладачів закладів вищої освіти є керівництво курсовими роботами. Традиційно, студенти повинні працювати над таким видом робіт за певним алгоритмом:

- вибір теми курсової роботи та погодження її з керівником;
- формування плану роботи й затвердження його викладачем;
- підбір літературних джерел за тематикою курсової;
- написання першого розділу роботи;
- написання другого розділу курсової;
- написання третього розділу роботи (за наявності);
- написання висновків;
- написання вступу;
- оформлення курсової;
- захист роботи.

Функція контролю за вчасним виконанням студентом кожного етапу при цьому покладається на його керівника. Викладач виступає також і консультантом: він може коригувати тему курсової, редагувати план, рекомендувати літературні джерела та, найголовніше, – читати роботу і давати зауваження для покращення її змісту й дотримання вимог оформлення. Фактично, керівник курсової виконує обов'язки одночасно її літературного та технічного редактора.

Як показує практика, не всі студенти подають роботу керівникові окремими розділами. Часто на стіл викладача лягає одразу вся робота в друкованому вигляді. Керівник сумлінно читає текст, вносить правки та повертає студенту паперовий варіант роботи на доопрацювання. Через деякий час йому приносять новий варіант роботи і все повторюється до тих пір, поки курсову роботу не буде допущено до захисту.

Викладач може працювати і з електронним варіантом роботи. Тут є декілька варіантів:

- 1) він особисто вносить правки у файл з роботою;
- 2) він вносить у курсову тільки коментарі та зауваження, а студент повинен виправляти роботу самостійно, при цьому видаливши записи керівника;
- 3) він пише коментарі та зауваження поза текстом курсової, наприклад в електронному листі.

Однак усі описані вище методи мають свої недоліки:

– робота з друкованим варіантом(тами) курсової потребуватиме витрат паперу; студенти не завжди розуміють зауваження викладача (можуть не розібрати його почерк чи розшифрувати зауваження) і тому не реагують на них;

– якщо викладач вносить правки за студента у файл, той не навчиться робити це самостійно, а також може навіть і не помітити, де вони вносились. При цьому взаємодія між ними та координація дій зводиться до мінімуму;

– при роботі із коментарями та зауваженнями керівника у файлі, студент також може не зрозуміти вимог викладача, або навіть забути видалити записи останнього (що іноді трапляється на практиці);

– написання коментарів і зауважень поза текстом курсової вимагатиме від керівника значних затрат час, бо студент може неодноразово повторювати свої помилки: робити різне вирівнювання тексту, ставити неоднакові абзаци, робити відступи після них і т. п., не говорячи вже про фаховий зміст самої роботи.

Тому, на нашу думку, оптимізація роботи над курсовими повинна полягати в такому:

1) початковий варіант роботи має подаватися викладачу в друкованому вигляді – так йому буде зручніше читати та швидше вносити правки;

2) після виправлення початкових і, зазвичай, найбільш ґрунтовних зауважень керівника, студент працює із ним в дистанційному режимі (особливо це актуально в умовах карантину) – обоє одночасно відкривають файл на своїх ПК, і викладач по телефону консультує студента що саме і де він повинен змінити.

Як показує практика, таке он-лайн консультування значно підвищує ефективність роботи студента, оскільки:

- він вносить правки самостійно і при цьому вчиться;
- зменшуються витрати часу, бо все відбувається під безпосереднім керівництвом набагато обізнанішого кваліфікованого фахівця;
- залишення зауважень викладача без реакції зводиться до мінімуму, оскільки якщо щось не зрозуміло, це одразу можна з'ясувати.

Зауважимо, що за вказаним алгоритмом можна також керувати й написанням дипломних і магістерських робіт.

Звичайно, запропонована нами схема взаємодії керівник-студент під час підготовки останнім курсової роботи не є єдино можливою. Кожен викладач може сам сформулювати свій «ідеальний» алгоритм виконання такого виду навчального навантаження. Сподіваємося, що запропонована нами модель слугуватиме основою для прийняття оптимального рішення в цій сфері.